

УДК 343.35

Роман ШАЙ

Національний університет “Львівська політехніка”,
доцент кафедри міжнародного та кримінального права
Навчально-наукового інституту права,
психології та інноваційної освіти,
кандидат юридичних наук, доцент
roman.y.shai@lpnu.ua
ORCID: 0000-0003-2788-6035

ПРОЦЕСУАЛЬНІ АСПЕКТИ ВЗАЄМОДІЇ УПОВНОВАЖЕНИХ АНТИКОРУПЦІЙНИХ ПІДРОЗДІЛІВ ЗІ СПЕЦІАЛЬНО УПОВНОВАЖЕНИМИ СУБ'ЄКТАМИ У СФЕРІ ПРОТИДІЇ КОРУПЦІЇ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ (НА ПРИКЛАДІ УКРАЇНИ ТА ІНСТИТУЦІЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ)

<http://doi.org/10.23939/law2025.48.519>

© Шай Р., 2025

Стаття висвітлює проблему процесуальних аспектів взаємодії уповноважених антикорупційних підрозділів зі спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції. Актуальним є дослідження даного питання в контексті євроінтеграційних прагнень України та необхідності адаптації національного законодавства до стандартів Європейського Союзу, особливо в умовах воєнного стану. Аналізується національна модель взаємодії, що включає діяльність уповноважених підрозділів на локальному рівні та спеціально уповноважених суб'єктів, таких як Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура, на центральному рівні. Висвітлюються ключові форми такої взаємодії, зокрема інформування, координація та співпраця у кримінальному провадженні.

У статті обґрунтовується необхідність вдосконалення правового регулювання та практичних механізмів співпраці між різними ланками антикорупційної інфраструктури. Методами дослідження були обрані формально-юридичний, системно-структурний, порівняльно-правовий та діалектичний методи. На основі аналізу законодавства України, наукових праць вітчизняних вчених та міжнародних стандартів виявлено низку проблем, серед яких недостатня процесуальна регламентація спільної діяльності, що створює ризики для ефективності досудового розслідування, та обмежені гарантії незалежності антикорупційних уповноважених, що знижує їхній превентивний потенціал.

У статті аналізується досвід функціонування антикорупційних інституцій Європейського Союзу, зокрема Європейського бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF) та Європейської прокуратури (EPPO). Автор статті вважає, що європейська модель, яка базується на чіткому розмежуванні повноважень, наднаціональному характері окремих інституцій та детально регламентованих процедурах взаємодії, може слугувати орієнтиром для України. Особлива увага приділяється практикам Італії та Франції щодо посилення незалежності уповноважених та стандартизації внутрішніх розслідувань.

У роботі зроблено висновок, що підвищення ефективності протидії корупції в Україні наряду залежить від гармонізації та посилення взаємодії між усіма суб'єктами антикорупційної діяльності. Особлива увага приділяється поняттям «уповноважений антикорупційний підрозділ», «спеціально уповноважені суб'єкти», «процесуальна взаємодія», «антикорупційна інфраструктура». Встановлено доцільність імплементації європейських стандартів у національне законодавство. Автор пропонує власні пропозиції щодо вдосконалення, зокрема шляхом посилення інституційної незалежності уповноважених, деталізації процесуального порядку їх взаємодії зі слідчими органами та прокуратурою, а також поглиблення міжнародного співробітництва.

Ключові слова: уповноважений антикорупційний підрозділ, спеціально уповноважені суб'єкти, протидія корупції, процесуальна взаємодія, антикорупційна інфраструктура, Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України, Європейське бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF), Європейська прокуратура (EPPO), порівняльно-правовий аналіз.

Постановка проблеми. В умовах повномасштабної збройної агресії російської федерації та реалізації стратегічного курсу України на набуття повноправного членства в Європейському Союзі, питання розбудови ефективної та дієвої системи запобігання і протидії корупції набуває виняткової актуальності. Корупція, як системне суспільне явище, становить одну з ключових загроз національній безпеці, підриває основи демократичного врядування, гальмує економічний розвиток держави та знижує довіру міжнародних партнерів. Успішна інтеграція до європейського співтовариства неможлива без імплементації міжнародних антикорупційних стандартів та створення прозорої, підзвітної системи публічного управління.

Центральним елементом цієї системи є налагодження ефективної взаємодії між різними ланками антикорупційної інфраструктури. З одного боку, це уповноважені підрозділи (особи) з питань запобігання та виявлення корупції, що діють на локальному рівні всередині державних органів та установ і виконують ключову превентивну функцію. З іншого боку – спеціально уповноважені суб'єкти (Національне агентство з питань запобігання корупції, Національне антикорупційне бюро України, Спеціалізована антикорупційна прокуратура та інші), на які покладено завдання з виявлення, розслідування та притягнення до відповідальності за корупційні правопорушення.

Незважаючи на значний прогрес у розбудові антикорупційних інституцій, ефективність їхньої діяльності значною мірою залежить від якості та процесуальної коректності взаємодії між цими рівнями. Недостатня чіткість у правовому регулюванні механізмів їхньої співпраці, відсутність деталізованих процедур обміну інформацією та координації дій створюють «сірі зони», що можуть призводити до втрати доказів, затягування розслідувань та, як наслідок, уникнення корупціонерами відповідальності. Саме тому дослідження процесуальних аспектів такої взаємодії є нагальною потребою сучасної юридичної науки.

Аналіз досліджень проблеми. Питанням функціонування та взаємодії суб'єктів у сфері протидії корупції у своїх наукових працях приділяли увагу такі українські вчені, як Д. М. Бузницький, Т. Є. Кагановська, С. Книш, К. І. Онопко, Т. С. Павлюк, Н. В. Сметаніна, В. М. Трепак, М. І. Цегельник, В. М. Юрчишин та інші. Зокрема, у працях К. І. Онопко досліджено систему та класифікацію суб'єктів протидії корупції. Д. М. Бузницький та Т. Є. Кагановська детально аналізували правовий статус та повноваження уповноважених антикорупційних підрозділів, у тому числі в освітній сфері. Н. В. Сметаніна вивчала виклики для діяльності уповноважених в умовах воєнного стану.

Питання міжнародних стандартів та європейського досвіду протидії корупції висвітлювали у своїх дослідженнях В. М. Трепак, С. Книш, В. О. Жуковська та В. М. Юрчишин, аналізуючи діяльність таких інституцій, як GRECO, OLAF та EPPO. Водночас, незважаючи на наявність значної кількості наукових праць, присвячених окремим антикорупційним органам, комплексне дослідження

саме процесуальних аспектів взаємодії між уповноваженими підрозділами та спеціально уповноваженими суб'єктами, особливо в контексті порівняльно-правового аналізу з інституціями ЄС, залишається недостатньо розробленим та потребує подальшого поглибленого вивчення.

Метою дослідження є здійснення комплексного теоретико-правового та порівняльного аналізу процесуальних аспектів взаємодії уповноважених антикорупційних підрозділів зі спеціально уповноваженими суб'єктами у сфері протидії корупції в Україні та інституціями Європейського Союзу, виявлення ключових проблем у цій сфері та розробка науково обґрунтованих пропозицій щодо вдосконалення національного законодавства та правозастосовної практики.

Виклад основного матеріалу. Фундаментальною основою будь-якої правової держави є верховенство права, що закріплено у статті 8 Конституції України [1]. Даний принцип передбачає, що діяльність усіх державних органів, їх посадових осіб має здійснюватися виключно на підставі, в межах повноважень та у спосіб, що передбачені Конституцією та законами України. Саме тому дослідження процесуальних аспектів взаємодії антикорупційних інституцій є невід'ємною складовою забезпечення законності та правопорядку в державі.

Система суб'єктів протидії корупції в Україні є багаторівневою та комплексною. Як зазначає К. І. Онопко, її умовно можна поділити на суб'єктів із загальними повноваженнями (Президент України, Верховна Рада України, Кабінет Міністрів України), спеціально уповноважених суб'єктів та суб'єктів з повноваженнями учасника антикорупційних заходів [2]. Ключову роль у безпосередній боротьбі з корупційними правопорушеннями відіграють саме спеціально уповноважені суб'єкти, до яких, згідно зі статтею 1 Закону України «Про запобігання корупції», належать органи прокуратури, Національної поліції, Національне антикорупційне бюро України та Національне агентство з питань запобігання корупції [3].

Водночас, не менш важливою є превентивна складова антикорупційної діяльності, яка реалізується на локальному рівні через інститут уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання та виявлення корупції. Як слушно зауважує Д. М. Бузицький, ці підрозділи є важливим елементом антикорупційної інфраструктури, що забезпечує реалізацію превентивних механізмів безпосередньо в органах влади та на підприємствах [4, с. 97]. Правовий статус уповноважених підрозділів визначається статтею 13-1 Закону України «Про запобігання корупції» [3] та деталізується у Типовому положенні про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції, затвердженому наказом Національного агентства з питань запобігання корупції [5].

Законодавство покладає на уповноважені підрозділи широкий спектр завдань, серед яких розробка та контроль за виконанням антикорупційних програм, оцінка корупційних ризиків, надання методичної та консультаційної допомоги, виявлення та врегулювання конфлікту інтересів, а також забезпечення захисту викривачів [4, с. 98]. Таким чином, уповноважені підрозділи виступають первинною ланкою у системі запобігання корупції, діючи безпосередньо всередині державних органів та установ. Важливість їхньої ролі підкреслює і Т. Є. Кагановська, яка розглядає діяльність антикорупційних уповноважених у закладах вищої освіти як ключовий елемент формування академічної доброчесності та нульової толерантності до корупції [6, с. 225].

На мою думку, практичний досвід роботи уповноваженим з антикорупційної діяльності на державному підприємстві, що функціонує у сфері технічного регулювання, стандартизації та метрології, дозволяє поглянути на проблему взаємодії під іншим кутом. На відміну від органів публічної влади, тут корупційні ризики мають виразну специфіку, що пов'язана з процедурами сертифікації продукції, проведенням випробувань, оцінкою відповідності технічним регламентам та наданням інших спеціалізованих послуг бізнесу. Дана сфера є надзвичайно чутливою до корупційних проявів, оскільки необґрунтована видача сертифікатів або фальсифікація результатів випробувань може призвести не лише до економічних збитків, але й до загрози життю та здоров'ю громадян.

Саме на цьому локальному рівні виявляється критична потреба у чітких процесуальних механізмах взаємодії. Наприклад, при отриманні інформації про можливий тиск на фахівців випробувальної лабораторії з метою отримання «потрібного» висновку, уповноважений повинен мати не лише право, а й чіткий, покроковий алгоритм дій. Даний алгоритм має включати процедури конфіденційної фіксації повідомлення, негайного інформування керівництва та, що найголовніше, – оперативного та захищеного каналу зв'язку зі спеціально уповноваженими суб'єктами, зокрема з Національним антикорупційним бюро України (далі – НАБУ), якщо йдеться про значну шкоду або участь посадових осіб.

Більше того, вважаю, що саме уповноважені підрозділи на таких стратегічно важливих державних підприємствах можуть стати ключовими партнерами для правоохоронних органів у виявленні системних корупційних схем. Вони володіють унікальною інсайдерською інформацією про «вузькі місця», процедурні недоліки та потенційні конфлікти інтересів, яка є недоступною для зовнішнього спостерігача. Ефективна взаємодія тут – це не просто передача повідомлення про злочин, а спільна аналітична робота, спрямована на виявлення та усунення самих причин та умов, що сприяють корупції.

Процесуальний аспект такої взаємодії виходить за межі простого інформування. Він передбачає можливість залучення уповноваженого як спеціаліста до проведення окремих слідчих дій, надання ним експертних роз'яснень щодо специфіки технічних процесів, а також участь у розробці превентивних заходів на основі матеріалів вже розслідуваних справ. Це вимагає високого рівня довіри та правової захищеності самого уповноваженого.

На жаль, на практиці уповноважений часто опиняється між «молотом і ковадлом»: з одного боку – обов'язок протидіяти корупції, з іншого – ризик конфлікту з керівництвом та колективом. Саме тому налагодження прямої, процесуально захищеної та ефективної комунікації зі спеціально уповноваженими суб'єктами є не просто бажаним, а життєво необхідним елементом для дієвості всієї системи антикорупційного комплаєнсу на державних підприємствах.

Спеціально уповноважені суб'єкти, у свою чергу, утворюють інституційне ядро антикорупційної системи.

Як зазначає М. І. Цегельник, кожен з них має власну специфіку:

- Національне агентство з питань запобігання корупції (далі – НАЗК) виконує превентивну функцію;
- Національне антикорупційне бюро України здійснює досудове розслідування топ-корупції;
- Спеціалізована антикорупційна прокуратура (далі – САП) забезпечує процесуальне керівництво та підтримання державного обвинувачення;
- Вищий антикорупційний суд (далі – ВАКС) здійснює судовий розгляд відповідних проваджень [7, с. 225].

Діяльність НАБУ, зокрема, регулюється спеціальним Законом України «Про Національне антикорупційне бюро України» [8].

Ефективність усієї антикорупційної системи значною мірою залежить від якості та процесуальної коректності взаємодії між цими двома рівнями – локальним (уповноважені підрозділи) та центральним (спеціально уповноважені суб'єкти). Ця взаємодія має різні форми та реалізується через конкретні процесуальні механізми. Одним із ключових механізмів є інформування. Відповідно до пункту 8 частини шостої статті 13-1 Закону України «Про запобігання корупції», уповноважені підрозділи зобов'язані інформувати керівника відповідного органу, НАЗК або інших спеціально уповноважених суб'єктів у сфері протидії корупції про факти порушення законодавства [3]. Дана норма створює правову основу для передачі інформації від локального рівня, де корупційні ризики та правопорушення можуть бути виявлені на ранній стадії, до органів, уповноважених на здійснення розслідування.

Особливої ваги набуває взаємодія уповноважених підрозділів з НАЗК. Національне агентство, згідно зі статтею 11 Закону України «Про запобігання корупції», здійснює координацію та методичне забезпечення діяльності уповноважених підрозділів, погоджує їхні антикорупційні програми та аналізує ефективність їхньої діяльності [3]. Ця взаємодія має системний характер і спрямована на забезпечення єдиного підходу до реалізації антикорупційної політики в державі. Як зазначає А. Федоренко, НАЗК

розробило спеціальну методологію оцінки ефективності роботи уповноважених, що, попри певні недоліки, є важливим інструментом контролю та надання зворотного зв'язку [9]. Важливість такої координації підкреслюється і в Антикорупційній стратегії на 2021-2025 роки, яка визначає посилення інституційної спроможності уповноважених підрозділів одним із пріоритетів [10].

Іншою важливою формою взаємодії є співпраця у кримінальному провадженні. Після отримання повідомлення від уповноваженого підрозділу про можливе вчинення корупційного кримінального правопорушення, спеціально уповноважені суб'єкти (НАБУ, Національна поліція, Державне бюро розслідувань) розпочинають досудове розслідування в порядку, визначеному Кримінальним процесуальним кодексом України (далі – КПК України) [11]. На цьому етапі уповноважений підрозділ може залучатися до проведення окремих процесуальних дій, надавати необхідні документи та інформацію, що стосуються діяльності відповідного органу чи установи.

Процесуальний статус та повноваження прокурора у кримінальному провадженні, в тому числі прокурорів САП, детально регламентовані статтями 36 та 37 КПК України [11], а також Законом України «Про прокуратуру» [12]. Саме прокурор здійснює процесуальне керівництво досудовим розслідуванням, погоджує ключові слідчі (розшукові) дії та підтримує державне обвинувачення в суді. Взаємодія уповноваженого підрозділу з прокурором є запорукою належного збирання доказів та доведення вини особи у вчиненні корупційного правопорушення.

Водночас, необхідно визнати, що на практиці взаємодія між уповноваженими підрозділами та спеціально уповноваженими суб'єктами стикається з низкою проблем. Як зазначає К. І. Онопко, інститут уповноважених підрозділів не повною мірою реалізує свій потенціал через недостатні гарантії автономності та залежність від керівництва відповідного органу [13, с. 274]. Це може призводити до приховування інформації про корупційні правопорушення або до формального виконання своїх обов'язків. Дослідниця Н. В. Сметаніна також наголошує на викликах, що постали перед уповноваженими в умовах воєнного стану, зокрема, на необхідності адаптації їхньої діяльності до нових ризиків, пов'язаних з гуманітарною допомогою та відбудовою [14, с. 191].

На мою думку, ключовою проблемою є відсутність чітко прописаних процесуальних механізмів спільної діяльності. Законодавство встановлює обов'язок інформування, проте не деталізує порядок подальшої взаємодії, обміну інформацією та координації дій під час досудового розслідування. Це створює ризики втрати доказів, затягування строків розслідування та зниження його ефективності.

Крім того, важливим аспектом є захист викривачів. Уповноважений підрозділ, відповідно до статті 53-9 Закону України «Про запобігання корупції», відповідає за організацію роботи внутрішніх каналів повідомлення та захист працівників, які повідомили про корупцію [3]. Ефективність цієї роботи безпосередньо залежить від рівня довіри та співпраці з НАЗК та правоохоронними органами, які мають забезпечувати реальний захист викривачів від негативних заходів впливу.

У контексті євроінтеграційних прагнень України, особливої ваги набуває порівняльно-правовий аналіз вітчизняної системи з відповідними механізмами, що функціонують в Європейському Союзі. Такий аналіз дозволяє не лише ідентифікувати кращі практики, але й розробити обґрунтовані пропозиції щодо адаптації українського законодавства та правозастосовної практики до європейських стандартів.

Слід зазначити, що антикорупційна політика Європейського Союзу базується на комплексному підході, що поєднує превентивні та правоохоронні заходи, а також наголошує на важливості міжнародного співробітництва. Як зазначає В. М. Трепак, міжнародний досвід є надзвичайно цінним для України, оскільки дозволяє уникнути помилок та запозичити найбільш ефективні моделі [15]. Європейський Союз, у свою чергу, розглядає боротьбу з корупцією як одну з ключових цілей, що відображено у низці стратегічних документів та нормативно-правових актів [16, с. 67].

На інституційному рівні в ЄС функціонують спеціалізовані органи, що відіграють ключову роль у протидії корупції та захисті фінансових інтересів Союзу. До таких органів належать, зокрема, Європейське бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF) та новостворена Європейська прокуратура (EPPO). Аналіз їхніх повноважень та механізмів взаємодії з національними органами держав-членів є вкрай важливим для нашого дослідження.

Європейське бюро по боротьбі з шахрайством (OLAF), як зазначає В. О. Жуковська, є ключовим моніторинговим та координаційним органом, що проводить адміністративні розслідування щодо шахрайства, корупції та іншої незаконної діяльності, яка завдає шкоди фінансовим інтересам ЄС [17, с. 52]. Важливою особливістю OLAF є те, що воно не має повноважень щодо самостійного здійснення кримінального переслідування. У разі виявлення ознак кримінального правопорушення, OLAF передає відповідні матеріали до компетентних національних органів держав-членів або до Європейської прокуратури для подальшого розслідування.

На мою думку, модель діяльності OLAF певною мірою є аналогом функцій, які в Україні покладені на НАЗК, особливо в частині аналітичної роботи, моніторингу та координації. Проте, OLAF має значно ширші повноваження щодо проведення незалежних адміністративних розслідувань, що дозволяє йому більш ефективно виявляти порушення.

Новим та надзвичайно важливим елементом антикорупційної архітектури ЄС стала Європейська прокуратура (EPPO). На відміну від OLAF, цей орган, як підкреслює В. М. Юрчишин, наділений повноваженнями безпосередньо ініціювати кримінальні розслідування та здійснювати судове переслідування у справах, що стосуються фінансових інтересів ЄС, у національних судах держав-членів [18, с. 43]. Структура EPPO, що поєднує центральний офіс та мережу уповноважених європейських прокурорів у країнах-учасниках, дозволяє долати юрисдикційні бар'єри та ефективно розслідувати транскордонні злочини.

Порівнюючи модель EPPO з українською системою, можна провести паралелі з діяльністю зв'язки НАБУ та САП. Проте, ключова відмінність полягає в наднаціональному характері EPPO, що забезпечує вищий рівень незалежності від національних політичних впливів. Взаємодія між EPPO та національними правоохоронними органами чітко регламентована, що забезпечує ефективну співпрацю та уникнення конфліктів компетенції.

Важливим інструментом антикорупційного моніторингу в Європі є також Група держав проти корупції (GRECO), що діє в рамках Ради Європи. GRECO здійснює оцінку відповідності національних антикорупційних систем держав-учасниць міжнародним стандартам та надає відповідні рекомендації [16, с. 70]. Україна, як член GRECO, регулярно проходить таку оцінку, що стимулює вдосконалення національного законодавства.

Аналізуючи зарубіжний досвід на рівні окремих держав, варто звернути увагу на інститут внутрішніх антикорупційних уповноважених. Як зазначає Д. М. Бузницький, посилаючись на досвід Італії та рекомендації Міжнародної організації вищих органів аудиту, ефективність антикорупційних уповноважених прямо залежить від гарантій їхньої незалежності, чітко визначених повноважень, включаючи право на безперешкодний доступ до інформації, а також від належної професійної підготовки та кваліфікаційних вимог [19, с. 282–283].

Зокрема, в Італії уповноважені з питань прозорості та запобігання корупції не лише розробляють відомчі антикорупційні плани, але й надсилають повідомлення до центрального антикорупційного органу про невиконання керівництвом відповідних заходів [19, с. 282]. На мою думку, такий механізм є надзвичайно важливим для посилення незалежності уповноважених та міг би бути імplementований в українське законодавство.

Крім того, заслуговує на увагу досвід Франції щодо формалізації процедури внутрішніх антикорупційних розслідувань. Практичний посібник Агентства з питань запобігання корупції Франції наголошує на необхідності чіткого визначення цілей, учасників, порядку збирання та оцінки доказів, а також гарантій дотримання прав залучених осіб та конфіденційності викривачів [19, с. 284]. Впровадження подібних деталізованих процедурних регламентів в Україні дозволило б підвищити якість внутрішніх перевірок, що проводяться уповноваженими підрозділами, та забезпечити належну доказову базу для подальшої передачі матеріалів до правоохоронних органів.

Також важливим аспектом є взаємодія антикорупційних органів у сфері публічних закупівель. Досвід впровадження системи «Prozorro» в Україні є позитивним прикладом підвищення прозорості, проте, як зазначають Т. С. Павлюк та співавтори, корупційні ризики залишаються високими [20, с. 127].

Вдосконалення взаємодії між уповноваженими підрозділами замовників, Державною аудиторською службою, Антимонопольним комітетом України та НАБУ є ключовим для запобігання зловживанням на етапі проведення тендерів, що регулюється Законом України «Про публічні закупівлі» [21].

Проведений аналіз дозволяє ідентифікувати низку системних проблем, що перешкоджають ефективній процесуальній взаємодії між уповноваженими антикорупційними підрозділами та спеціально уповноваженими суб'єктами в Україні.

По-перше, однією з ключових проблем є інституційна та функціональна залежність уповноважених підрозділів. Незважаючи на законодавчо закріплені гарантії, на практиці уповноважені часто перебувають у прямому підпорядкуванні керівника органу, в якому вони працюють. Це створює ризик тиску, унеможливує об'єктивне виявлення корупційних ризиків, пов'язаних з діяльністю цього ж керівництва, та перетворює уповноваженого на формальну одиницю, неспроможну виконувати свої функції належним чином.

По-друге, існує суттєва прогалина у процесуальній регламентації взаємодії. Чинне законодавство, зокрема Закон України «Про запобігання корупції» [3] та КПК України [11], встановлює лише загальний обов'язок інформування про виявлені правопорушення. Однак відсутній чіткий, деталізований та уніфікований порядок подальшої співпраці: не визначено строки передачі інформації, форми та канали комунікації, процедури спільного планування заходів, механізми обміну доказами та інформацією з обмеженим доступом. Така невизначеність призводить до розкоординації дій, втрати оперативності та, як наслідок, зниження ефективності розслідувань.

По-третє, спостерігається низька якість та стандартизація внутрішніх перевірок, що проводяться уповноваженими підрозділами. Відсутність єдиних методичних рекомендацій щодо проведення таких перевірок, збирання та фіксації доказів призводить до того, що матеріали, які надходять до спеціально уповноважених суб'єктів, часто не мають належної доказової сили та не можуть бути ефективно використані у кримінальному провадженні.

На основі виявлених проблем та враховуючи позитивний європейський досвід, вбачається за доцільне запропонувати наступні шляхи вдосконалення:

1. Посилення інституційної та функціональної незалежності уповноважених підрозділів. На мою думку, необхідно внести зміни до статті 13-1 Закону України «Про запобігання корупції» [3], передбачивши механізм, аналогічний італійському, що надавав би уповноваженим право та обов'язок безпосередньо інформувати НАЗК про факти тиску, втручання в їхню діяльність або ігнорування їхніх рекомендацій з боку керівництва. Також слід запровадити конкурсний відбір на посади керівників уповноважених підрозділів у ключових державних органах за участі представників НАЗК та громадськості.

2. Затвердження детального процесуального порядку взаємодії. Вважаю за необхідне розробити та затвердити на рівні спільного нормативно-правового акта НАЗК, Офісу Генерального прокурора, НАБУ, ДБР та Національної поліції детальний Порядок взаємодії. Даний документ має чітко регламентувати:

- форми та строки передачі інформації про виявлені правопорушення;
- процедури проведення спільних нарад та узгодження дій;
- механізми залучення уповноважених до окремих слідчих (розшукових) дій;
- порядок обміну інформацією з обмеженим доступом із дотриманням вимог законодавства про державну таємницю та захист персональних даних.

3. Впровадження єдиних стандартів внутрішніх розслідувань. НАЗК, спираючись на досвід Французького антикорупційного агентства, має розробити та затвердити обов'язкові до виконання методичні рекомендації щодо проведення службових розслідувань (перевірок) за повідомленнями про корупцію. Ці рекомендації повинні стандартизувати процедури збирання доказів, опитування осіб, оформлення матеріалів, що забезпечить їхню належну якість та можливість подальшого використання у кримінальному провадженні.

4. Поглиблення міжнародного співробітництва та навчання. Необхідно на системній основі активізувати співпрацю з OLAF та ЕРРО. Укладення відповідних меморандумів про співпрацю та, що більш важливо, організація регулярних спільних тренінгів, семінарів та програм обміну досвідом для працівників уповноважених підрозділів та детективів спеціально уповноважених суб'єктів сприятиме підвищенню їхнього професійного рівня та імплементації кращих європейських практик.

Висновки. Підсумовуючи вищенаведене, необхідно зазначити, що ефективна взаємодія між уповноваженими антикорупційними підрозділами та спеціально уповноваженими суб'єктами є основою усієї системи протидії корупції в Україні. Проведене дослідження показало, що попри наявність інституційної рамки, її дієвість значно обмежується через низку системних проблем, зокрема через інституційну залежність уповноважених, а також відсутність чіткої процесуальної регламентації їхньої співпраці зі слідчими органами та прокуратурою.

Порівняльно-правовий аналіз з практиками Європейського Союзу, зокрема діяльністю OLAF та ЕРРО, а також досвідом окремих держав-членів, таких як Італія та Франція, дозволив виявити ефективні моделі та інструменти, які можуть бути успішно адаптовані до українських реалій. Ключовими напрямами реформування мають стати посилення незалежності та професіоналізації уповноважених підрозділів, детальна процесуальна регламентація їхньої взаємодії зі спеціально уповноваженими суб'єктами, стандартизація внутрішніх розслідувань та поглиблення міжнародного співробітництва. Реалізація запропонованих заходів дозволить побудувати в Україні більш цілісну, прозору та ефективну систему протидії корупції, що є необхідною умовою для успішної європейської інтеграції та утвердження верховенства права. Перспективами подальших розвідок у даному напрямку є дослідження специфіки взаємодії антикорупційних органів в умовах повоєнної відбудови, а також розробка цифрових платформ для оптимізації обміну інформацією між усіма суб'єктами антикорупційної діяльності.

Подяки. Немає.

Фінансування. Автор заявляє про відсутність фінансової підтримки для проведення досліджень, авторства або публікації цієї статті.

Внесок автора. Автор підтверджує свою виключну відповідальність за цю роботу. Автор схвалює цю роботу і бере на себе відповідальність за її цілісність.

Конфлікт інтересів. Автор заявляє про відсутність конфлікту інтересів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 30. Ст. 141. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр> (Дата звернення: 01.07.2025).
2. Онопко К. І. (2024) Місце та роль уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції як суб'єкта протидії кримінальним корупційним правопорушенням серед суб'єктів протидії корупції. *Collection of scientific papers*. С. 119–121. URL: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/view/2312/2350> (Дата звернення: 03.07.2025).
3. Про запобігання корупції: Закон України від 14.10.2014 № 1700-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 49. Ст. 2056. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1700-18> (Дата звернення: 04.07.2025).
4. Бузницький Д. М. (2025) Повноваження уповноважених підрозділів (уповноважених осіб) з питань запобігання корупції: стан та напрями удосконалення. *Київський часопис права*. № 1. С. 97–102. DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2025.1.14>. (Дата звернення: 04.07.2025).
5. Про затвердження Типового положення про уповноважений підрозділ (уповноважену особу) з питань запобігання та виявлення корупції: Наказ Національного агентства з питань запобігання корупції від 27.05.2021 № 277/21. *Офіційний вісник України*. 2021. № 56. Ст. 3522. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0914-21> (Дата звернення: 04.07.2025).
6. Кагановська Т. Є. (2024) Організаційно-правові засади участі закладів вищої освіти України у реалізації антикорупційної політики держави. *Науковий вісник Ужгородського національного університету*. Серія: Право. Т. 2, Вип. 83. С. 224–231. DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.32>. (Дата звернення: 04.07.2025).

7. Цегельник М. І. (2024) Антикорупційні органи в системі публічного управління: загальна характеристика. Національна безпека в умовах війни, післявоєнної відбудови та глобальних викликів ХХІ століття: збірник тез доповідей Всеукраїнської науково-практичної конференції з міжнародною участю (м. Житомир, 12-13 грудня 2024 року). Житомир, С. 224–228. URL: <https://nung.edu.ua/sites/default/files/2025-02/збірник%202024%20%28грудень3%29.pdf#page=224> (Дата звернення: 04.07.2025).
8. Про Національне антикорупційне бюро України: Закон України від 14.10.2014 № 1698-VII. Відомості Верховної Ради України. 2014. № 47. Ст. 2051. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (Дата звернення: 04.07.2025).
9. Федоренко А. (2025) Антикорупційні Уповноважені: як НАЗК оцінює їхню ефективність. Простір. URL: <https://www.prostir.ua/?blogs=antikoruptsiyni-upovnovazheni-yak-nazk-otsinyuje-jih-efektyvnist> (Дата звернення: 04.07.2025).
10. Про засади державної антикорупційної політики на 2021–2025 роки: Закон України від 20.06.2022 № 2322-IX. Відомості Верховної Ради України. 2022. № 41. Ст. 350. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20> (Дата звернення: 04.07.2025).
11. Кримінальний процесуальний кодекс України: Закон України від 13.04.2012 № 4651-VI. Відомості Верховної Ради України. 2013. № 9-10, 11-12, 13. Ст. 88. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (Дата звернення: 04.07.2025).
12. Про прокуратуру: Закон України від 14.10.2014 № 1697-VII. Відомості Верховної Ради України. 2015. № 2-3. Ст. 12. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (Дата звернення: 04.07.2025).
13. Онопко К. І. (2023) Становлення інституту уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції. Право і суспільство. № 6. С. 272–275. DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.6.39>. (Дата звернення: 04.07.2025).
14. Сметаніна Н. В. (2023) Сучасні виклики у діяльності уповноважених з антикорупційної діяльності в умовах воєнного стану. Кримінально-правова протидія корупції у воєнній та повоєнній Україні: матеріали міжнар. наук. конф. (м. Харків, 24 листопада 2023 р.). С. 190–194.
15. Трепак В. М. (2022) Міжнародний досвід запровадження системи заходів антикорупційної спрямованості. *Юридичний часопис Національної Академії Внутрішніх Справ*. № 2 (10). С. 15–23.
16. Книш С. (2024) Антикорупційна політика європейського союзу: етапи формування, здобутки і перспективи. Конституційне право. Адміністративне право і процес. Фінансове право. Інформаційне право. Міжнародне право: Посібник. С. 67–77.
17. Жуковська В. О. (2024) Антикорупційні органи Європейського Союзу: завдання, структура та міжнародне співробітництво. Актуальні проблеми державно-правових дисциплін: матеріали XI Міжнародної науково-практичної конференції «Малиновські читання» (м. Острог, 15 листопада 2024 року). С. 51–53. URL: https://eprints.oa.edu.ua/id/eprint/9595/1/mater_konfer_Malynovsky_XI.pdf#page=51 (Дата звернення: 04.07.2025).
18. Юрчишин В. М. (2023) Європейська прокуратура у системі правоохоронних органів Євросоюзу. *Науковий вісник Херсонського державного університету*. Серія «Юридичні науки». № 4. С. 42–47.
19. Бузницький Д. М. (2024) Імплементация зарубіжного досвіду регулювання правового статусу та діяльності уповноважених осіб з питань запобігання корупції. *Київський часопис права*. № 1. С. 281–285. DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2024.1.47>. (Дата звернення: 04.07.2025).
20. Павлюк Т. С., Полусмяк Ю. І., Половинкіна Р. Ю., Давиденко О. А. (2025) Антикорупційні механізми в системі публічних закупівель: запобігання зловживанням на етапі проведення тендерів. *Management and Entrepreneurship: Trends of Development*. № 1(31). С. 125–138. DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-1/31-11>. (Дата звернення: 04.07.2025).
21. Про публічні закупівлі: Закон України від 25.12.2015 № 922-VIII. Відомості Верховної Ради України. 2016. № 9. Ст. 89. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (Дата звернення: 04.07.2025).

REFERENCES

1. Konsty`tuciya Ukrayiny`: Zakon Ukrayiny` vid 28.06.1996 # 254k/96-VR. Vidomosti Verxovnoyi Rady` Ukrayiny`. 1996. # 30. St. 141. [Constitution of Ukraine: Law of Ukraine dated 28.06.1996 No. 254k/96-VR. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 1996. No. 30. Art. 141.] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-vp>. (Accessed: 01.07.2025) [In Ukrainian].

2. Onopko K. I. (2024) Misce ta rol' upovnovazhenoyi osoby' z py'tan' zapobigannya ta vy'yavlennya korupciyi yak sub'yekta proty'diyi kry'minal'ny'm korupcijny'm pravoporushennyam sered sub'yektiv proty'diyi korupciyi. Collection of scientific papers. S. 119–121. [The place and role of the authorized person for the prevention and detection of corruption as a subject of combating criminal corruption offenses among the subjects of combating corruption]. Retrieved from: <https://archive.logos-science.com/index.php/conference-proceedings/article/view/2312/2350> (Accessed: 03.07.2025) [In Ukrainian].
3. Pro zapobigannya korupciyi: Zakon Ukrayiny' vid 14.10.2014 # 1700-VII. Vidomosti Verxovnoyi Rady' Ukrayiny'. 2014. # 49. St. 2056. [On Prevention of Corruption: Law of Ukraine dated 14.10.2014 No. 1700-VII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2014. No. 49. Art. 2056.] (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
4. Buzny'cz'ky'j D. M. (2025) Povnovazhennya upovnovazheny'x pidrozdiliv (upovnovazheny'x osib) z py'tan' zapobigannya korupciyi: stan ta napryamy' udoskonalennya. Ky'yivs'ky'j chasopy's prava. # 1. S. 97–102. [Powers of authorized units (authorized persons) on corruption prevention issues: status and areas for improvement] DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2025.1.14>. (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
5. Pro zatverdzhennya Ty'povogo polozhennya pro upovnovazheny'j pidrozdil (upovnovazheny'j osobu) z py'tan' zapobigannya ta vy'yavlennya korupciyi: Nakaz Nacional'nogo agentstva z py'tan' zapobigannya korupciyi vid 27.05.2021 # 277/21. Oficijny'j visny'k Ukrayiny'. 2021. # 56. St. 3522. [On approval of the Model Regulation on the authorized unit (authorized person) for the prevention and detection of corruption: Order of the National Agency for the Prevention of Corruption dated 05/27/2021 No. 277/21] URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0914-21> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
6. Kaganovs'ka T. Ye. (2024) Organizacijno-pravovi zasady' uchasti zakladiv vy'shhoji osvity' Ukrayiny' u realizaciyi anty'korupcijnoyi polity'ky' derzhavy'. Naukovy'j visny'k Uzhgorods'kogo nacional'nogo universy'tetu. Seriya: Pravo. T. 2, Vy'p. 83. S. 224–231. [Organizational and legal principles of participation of higher education institutions of Ukraine in the implementation of the state's anti-corruption policy.] DOI: <https://doi.org/10.24144/2307-3322.2024.83.2.32>. (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
7. Cegel'ny'k M. I. (2024) Anty'korupcijni organy' v sy'stemi publichnogo upravlinnya: zagal'na xaraktery'sty'ka. Nacional'na bezpeka v umovax vijn'y', pislyavoyennoyi vidbudovy' ta global'ny'x vy'kly'kiv XXI stolittya: zbirny'k tez dopovidej Vseukrayins'koyi naukovy'j chynoyi konferenciyi z mizhnarodnoyu uchastyu (m. Zhy'tomy'r, 12-13 grudnya 2024 roku). Zhy'tomy'r, S. 224–228. [Anti-corruption bodies in the public administration system: general characteristics. National security in the conditions of war, post-war reconstruction and global challenges of the 21st century: collection of abstracts of reports of the All-Ukrainian scientific and practical conference with international participation] Retrieved from: <https://nung.edu.ua/sites/default/files/2025-02/збірник%202024%20%28грудень%29.pdf#page=224> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
8. Pro Nacional'ne anty'korupcijne byuro Ukrayiny': Zakon Ukrayiny' vid 14.10.2014 # 1698-VII. Vidomosti Verxovnoyi Rady' Ukrayiny'. 2014. # 47. St. 2051. [On the National Anti-Corruption Bureau of Ukraine: Law of Ukraine dated 14.10.2014 No. 1698-VII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2014. No. 47. Art. 2051.] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1698-18> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
9. Fedorenko A. (2025) Anty'korupcijni Upovnovazheni: yak NAZK ocinyuye yixnyu efekty'vnist'. Prostir. [Anti-Corruption Commissioners: how the NACP assesses their effectiveness] Retrieved from: <https://www.prostir.ua/?blogs=antykoriptionsijni-upovnovazheni-yak-nazk-otsinyuje-jih-efektyvnist> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
10. Pro zasady' derzhavnoyi anty'korupcijnoyi polity'ky' na 2021-2025 roky': Zakon Ukrayiny' vid 20.06.2022 # 2322-IX. Vidomosti Verxovnoyi Rady' Ukrayiny'. 2022. # 41. St. 350. [On the principles of state anti-corruption policy for 2021-2025: Law of Ukraine dated 20.06.2022 No. 2322-IX. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2022. No. 41. Art. 350.] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2322-20> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
11. Kry'minal'ny'j procesual'ny'j kodeks Ukrayiny': Zakon Ukrayiny' vid 13.04.2012 # 4651-VI. Vidomosti Verxovnoyi Rady' Ukrayiny'. 2013. # 9-10, 11-12, 13. St. 88. [Criminal Procedure Code of Ukraine: Law of Ukraine dated 13.04.2012 No. 4651-VI. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2013. No. 9-10, 11-12, 13. Art. 88] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/4651-17> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
12. Pro prokuraturu: Zakon Ukrayiny' vid 14.10.2014 # 1697-VII. Vidomosti Verxovnoyi Rady' Ukrayiny'. 2015. # 2-3. St. 12. [On the Prosecutor's Office: Law of Ukraine dated 14.10.2014 No. 1697-VII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2015. No. 2-3. Art. 12.] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1697-18> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].

13. Onopko K. I. (2023) Stanovlennya insty'tutu upovnovazhenoyi osoby` z py'tan` zapobigannya ta vy'yavlennya korupciyi. Pravo i suspil'stvo. # 6. S. 272–275. [Establishment of the institution of an authorized person for the prevention and detection of corruption.] DOI: <https://doi.org/10.32842/2078-3736/2023.6.39>. (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
14. Smetanina N. V. (2023) Suchasni vy'kly'ky` u diyal'nosti upovnovazheny`x z anty`korupciynoyi diyal'nosti v umovax voyennogo stanu. Kry'minal'no-pravova proty'diya korupciyi u voyennij ta povoyennij Ukraini: materialy` mizhnar. nauk. konf. (m. Xarkiv, 24 ly`stopada 2023 r.). S. 190-194. [Modern challenges in the activities of anti-corruption commissioners under martial law. Criminal and legal counteraction to corruption in wartime and post-war Ukraine: materials of the international scientific conference]. [In Ukrainian].
15. Trepak V. M. (2022) Mizhnarodny`j dosvid zaprovadzhennya sy'stemy` zaxodiv anty`korupciynoyi spryamovanosti. Yury'dy'chny`j chasopy`s Nacional'noyi Akademiyi Vnutrishnix Sprav. # 2 (10). S. 15-23. [International experience in implementing a system of anti-corruption measures.] [In Ukrainian].
16. Kny'sh S. (2024) Anty`korupciyna polity`ka yevropejs`kogo soyuzu: etapy` formuvannya, zdobutky` i perspektyvy`. Konstytucijne pravo. Administratyvne pravo i proces. Finansove pravo. Informacijne pravo. Mizhnarodne pravo: Posibny`k. S. 67–77. [Anti-corruption policy of the European Union: stages of formation, achievements and prospects. Constitutional law. Administrative law and process. Financial law. Information law. International law: Handbook.] [In Ukrainian].
17. Zhukovs`ka V. O. (2024) Anty`korupcijni organy` Yevropejs`kogo Soyuzu: zavdannya, struktura ta mizhnarodne spivrobitny`cztvo. Aktual'ni problemy` derzhavno-pravovy`x dy'scyplin: materialy` XI Mizhnarodnoyi naukovo-prakty`chnoyi konferenciyi «Maly`novs`ki chy`tannya» (m. Ostrog, 15 ly`stopada 2024 roku). S. 51–53. [Anti-corruption bodies of the European Union: tasks, structure and international cooperation. Current problems of state and legal disciplines: materials of the XI International Scientific and Practical Conference "Malinovsky Readings"] URL: https://eprints.ua.edu.ua/id/eprint/9595/1/mater_konfer_Malynovsky_XI.pdf#page=51 (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
18. Yurchy'shy'n V. M. (2023) Yevropejs`ka prokuratura u sy'stemi pravooxorony`x organiv Yevrosoyuzu. Naukovy`j visny`k Xersons`kogo derzhavnogo universy`tetu. Seriya «Yury'dy'chni nauky`». # 4. S. 42-47. [European Prosecutor's Office in the system of law enforcement bodies of the European Union. Scientific Bulletin of Kherson State University. Series "Legal Sciences"] [In Ukrainian].
19. Buzny'cz'ky`j D. M. (2024) Implementaciya zarubizhnogo dosvidu regulyvannya pravovogo statusu ta diyal'nosti upovnovazheny`x osib z py'tan` zapobigannya korupciyi. Ky'yivs'ky`j chasopy`s prava. # 1. S. 281–285. [Implementation of foreign experience in regulating the legal status and activities of authorized persons on corruption prevention issues.] DOI: <https://doi.org/10.32782/klj/2024.1.47>. (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].
20. Pavlyuk T. S., Polusmyak Yu. I., Polovy`nkina R. Yu., Davy`denko O. A. (2025) Anty`korupcijni mexanizmy` v sy'stemi publichny`x zakupivel`: zapobigannya zlovzhy`vanniam na etapi provedennya tenderiv. Management and Entrepreneurship: Trends of Development. # 1(31). S. 125–138. [Anti-corruption mechanisms in the public procurement system: preventing abuse at the tender stage.] DOI: <https://doi.org/10.26661/2522-1566/2025-1/31-11>. (Accessed: 04.07.2025)
21. Pro publichni zakupivli: Zakon Ukrainy` vid 25.12.2015 # 922-VIII. Vidomosti Verhovnoyi Rady` Ukrainy`. 2016. # 9. St. 89. [On public procurement: Law of Ukraine dated 25.12.2015 No. 922-VIII. Bulletin of the Verkhovna Rada of Ukraine. 2016. No. 9. Art. 89.] Retrieved from: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/922-19> (Accessed: 04.07.2025) [In Ukrainian].

Отримано: 24.07.2025

Прорецензовано: 02.09.2025

Схвалено до друку: 29.09.2025

Опубліковано (онлайн): 12.12.2025

Надруковано: 26.12.2025

**PROCEDURAL ASPECTS OF INTERACTION BETWEEN AUTHORIZED
ANTI-CORRUPTION UNITS AND SPECIALLY AUTHORIZED ENTITIES IN THE SPHERE
OF ANTI-CORRUPTION: A COMPARATIVE LEGAL ANALYSIS
(THE CASE OF UKRAINE AND EUROPEAN UNION INSTITUTIONS)**

This article addresses the problem of procedural aspects of interaction between authorized anti-corruption units and specially authorized entities in the sphere of anti-corruption. Research into this issue is particularly relevant within the context of Ukraine's European integration aspirations and the necessity to adapt national legislation to European Union standards, especially under martial law conditions. The national model of interaction is analyzed, encompassing the activities of authorized units at the local level and specially authorized entities, such as the National Agency on Corruption Prevention, the National Anti-corruption Bureau of Ukraine, and the Specialized Anti-Corruption Prosecutor's Office, at the central level. Key forms of such interaction, including information exchange, coordination, and cooperation in criminal proceedings, are highlighted.

The article substantiates the need to improve the legal regulation and practical mechanisms of cooperation among various links of the anti-corruption infrastructure. Formal legal, systemic-structural, comparative legal, and dialectical methods were chosen as research approaches. Based on an analysis of Ukrainian legislation, scholarly works by domestic academics, and international standards, a number of problems have been identified. These include insufficient procedural regulation of joint activities, which creates risks for the effectiveness of pre-trial investigations, and limited guarantees for the independence of anti-corruption commissioners, which diminishes their preventive potential.

The article analyzes the experience of anti-corruption institutions within the European Union, specifically the European Anti-Fraud Office (OLAF) and the European Public Prosecutor's Office (EPPO). The author of the article believes that the European model, which is based on a clear delineation of powers, the supranational nature of certain institutions, and thoroughly regulated interaction procedures, can serve as a benchmark for Ukraine. Particular attention is paid to the practices of Italy and France regarding the strengthening of the independence of authorized persons and the standardization of internal investigations.

The work concludes that enhancing the effectiveness of anti-corruption efforts in Ukraine directly depends on the harmonization and strengthening of interaction among all entities involved in anti-corruption activities. Special emphasis is placed on the concepts of "authorized anti-corruption unit," "specially authorized entities," "procedural interaction," and "anti-corruption infrastructure." The expediency of implementing European standards into national legislation has been established. The author offers her own proposals for improvement, particularly through strengthening the institutional independence of authorized personnel, detailing the procedural order of their interaction with investigative bodies and the prosecution, and deepening international cooperation.

Keywords: authorized anti-corruption unit, specially authorized entities, anti-corruption, procedural interaction, anti-corruption infrastructure, National Agency on Corruption Prevention, National Anti-corruption Bureau of Ukraine, European Anti-Fraud Office (OLAF), European Public Prosecutor's Office (EPPO), comparative legal analysis.